

Ett Nyhetsbrev från Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

NYHETSBREV NR 2, 2005

En rättvis bild av återvinningen stärker miljöengagemanget

Nyligen fick en person böter på 18 000 kronor för att ha dumpat grovsopor vid en återvinningsstation i Stockholm. Det är de hittills högsta böterna i landet för detta slags brott. Någon kanske tycker att dumpning är oviktigt jämfört med många globala miljöproblem och inget att besvära rättsväsendet med, men blundar samhället för miljöbrott som drabbar människor lokalt blir det svårt att sedan motivera dem till fortsatt miljöarbete. Därför måste även dumpning ge påföljd. Det bekräftar för alla som källsorterar och månar om miljön att de har samhället på sin sida och att återvinningssystemet är värt att värna.

Vi som på olika sätt ansvarar för återvinningssystemet borde också bli tydligare om dess värde. När återvinningen hamnar i media är det oftast problem med återvinningsstationer, tvister om ansvarsfördelning eller tvivel om källsorteringens värde som lyfts fram. Visst måste detta diskuteras, men om återvinningssystemet enbart beskrivs som ett elände blir bilden missvisande och då äventyras förtroendet för det. Därför måste vi våga berätta mer om systemets fördelar och effekter.

Vi har ett återvinningssystem som gör att 8 av 10 svenskar källsorterar och att nära 80 procent av alla förpackningar och tidningar samlas in och återvinns till 100 procent. Detta placerar oss bland de allra

främsta återvinningsländerna i världen. Det skulle behöva nyproduceras mer än 150 000 ton glas, 30 000 ton metall, 26 000 ton plast och 900 000 ton papper om återvinningen inte fanns. Miljöeffekten av den sparade energin är uppenbar.

När stålplåt görs av återvunnet material sparas 75 procent av den energi som krävs om man gör det av malm. För aluminium är besparingen 95 procent, för tidningspapper av returfiber 70 procent och så vidare. Det borde vi alla berätta mer om. Dessutom återvinner vi 100 procent av det insamlade materialet - en sanning som inte alla känner till!

Det är också på sin plats att vi talar om att återvinningsstationerna oftast är rena. Det är bara i cirka 80 av våra 290 kommuner där sopspaning behövt bedrivs och i dessa är det ett fåtal stationer som berörs. De övriga, över 90 procent av alla stationer, är sällan eller aldrig nedskräpade.

Från FTI:s sida ska vi framöver försöka ge en tydligare och mer rättvisande bild av återvinningssystemet. Det tror vi stärker miljöengagemanget.

John Strand

vd Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

NYTT INFORMATIONSMATERIAL FRÅN FTI

Du vinner på att återvinna! – så heter vår nya konsumentbroschyr om sortering och återvinning av förpackningar och tidningar. Broschyren är på tolv sidor och vänder sig till dem som är lite mer vetgiriga. För de som vill ha en kortfattad information har vi ett tvåsidigt faktablad, *Tack för att du återvinner förpackningar och tidningar*, som är en sammanfattning av innehållet av broschyren. På www.ftiab.se/bestallning finns både broschyren och faktabladet att beställa.

Vi har nu översatt information om sortering av förpackningar och tidningar till sju språk. Arabiska, bosniska, grekiska, somaliska och syrianska är några exempel. Varje språk finns som en tvåsidig PDF, formgiven och färdig för utskrift eller tryck. De finns att ladda hem på www.ftiab.se/oversattningar

Åsa Sohlén, informationsansvarig, FTI, tel 08-566 144 07

FÖRSTAKLASSARE ÅTERVINNER

Samla Värmeljus! Så låter MetallKretsens och Håll Sverige Rents gemensamma uppmaning till årskurs 1 i Västra Götaland. De klasser som deltar får en kartong där de ska samla så många förbrukade värmeljus som möjligt under tiden 1 oktober till 31 mars. När kartongen för första gången är full och klassen har tömt den i en återvinningsbehållare för metallförpackningar meddelar klassen detta på www.varmeljus.se och får sedan en bok i belöning.

I dagsläget är det drygt 500 klasser som deltar. Faller försöket väl ut, vilket det ser ut att göra, kommer man fortsätta värmeljusinsamlingen nästa år och bjuda in alla förstaklassare i Sverige att delta.

I Sverige förbrukar vi mer än 300 miljoner värmeljus per år och miljöuppdraget Samla Värmeljus vill öka medvetenheten om att även värmeljushållaren är en förpackning och en värdefull resurs i återvinningen.

Thord Görling, vd, MetallKretsen, tel 08-566 144 61

TIDNINGSENSAMLINGEN FUNGERAR BRA I STOCKHOLM

Tidningsinsamlingen i Stockholms stad har fått mycket uppmärksamhet i media, framförallt i början av året. Det har främst handlat om överfulla behållare i samband med upphörandet av port- och grindhämtningen. Övergången har dock gått över förväntan och farhågorna om att många tidningar skulle hamna i hushållsavfallet har kommit på skam. Tvärtom visar siffrorna att insamlingen ökar mer än i övriga landet. Insamlingen av tidningar i Stockholms Stad har hittills i år ökat med hela 7 procent, jämfört med samma period 2004, mot plus minus noll i övriga landet.

Andelen tidningar som samlades in via det fastighetsnära systemet i Stockholm var 65 procent, trots att port- och grindhämtningen upphört helt i Norra Stockholm. I övriga landet samlas 36 procent in via fastighetsnära insamling.

Göran Nilsson, vd, Pressretur, 08-566 144 91

Emily Lindqvist, Pressretur, 08-566 144 92

INSAMLING AV ALLPAPP FÖRSVINNER

Insamling av allpapp, d v s gemensam insamling för tidningar och pappersförpackningar, kommer att försvinna helt och ersättas med separerad insamling för tidningar respektive pappersförpackningar. I dagsläget finns insamlingsformen i trettio kommuner och förändringen kommer att ske successivt.

Orsaken till borttagandet är en kvalitetsfråga. De tidningar som kommer till bruken från allpappsinsamlingen innehåller cirka tre gånger mer oönskade fibrer som härrör från kartong och wellpapp.

Vi är alla överens om att målet med konsumenternas källsortering måste vara maximal materialåtervinning. Detta mål går bara att uppnå om det insamlade materialet håller en så hög renhet som möjligt. Därtill måste de faktiska kostnaderna för materialet ligga på en sådan nivå att pappersbrukens långsiktiga konkurrenskraft garanteras. Returpappret har blivit en mycket viktig råvara för landets pappersindustri. Detta betyder att insamlingen av allpapp måste avslutas.

När förändringen sker i en kommun kommer information i de lokala medierna att äga rum.

Göran Nilsson, vd, Pressretur, 08-566 144 91

Emily Lindqvist, Pressretur, 08-566 144 92

EFFEKTIVARE SOPSPANING

Under årets första 11 månader polisanmäldes hela 365 personer för dumpning vid återvinningsstationerna. Det är en kraftig ökning jämfört med tidigare år där genomsnittet varit drygt 200. En orsak är att spaningen har gjorts effektivare, bland annat genom att många tömnings- och städentreprenörer så fort de upptäcker att dumpning skett numera snabbt kontakter spanarna som då kommer och säkrar bevismaterial. Spanarna har också kartlagt var och när risken för dumpning är extra stor och lägger upp spaningen därefter. Sopspaningen kommer att fortsätta även under 2006.

Ann Hagerborn, projektledare, FTI, 08-566 144 14

Rätt sak på rätt plats!

KAMPANJEN "RÄTT SAK PÅ RÄTT PLATS"

Under hösten har 16 200 skolelever deltagit i Håll Sverige Rents skolkampanj Rätt sak på rätt plats som vänder sig till elever i skolår fyra till sex. 720 klasser i totalt 208 skolor har engagerat sig i kampanjen, och arbetat med ett studiematerial kring återvinning och nedskräpning. I en av uppgifterna har eleverna uppmuntrats att ställa frågor till miljöminister Lena Somestad via Håll Sverige Rents webbplats.

I kampanjen ingick även en tävling mellan skolklasserna. Tre klasser gick till final och fick delta i riksfinalen i Västerås den 23 november. Vann gjorde klass 4a från Lindvallaskolan i Höör, som tog hem prischekken på 20 000 kronor. På andra plats kom klass 5 röd i Gunnarsboskolan i Mullsjö och tredje-pristagare blev klass 6a från Engelbrektskolan i Örebro.

Syftet med kampanjen är att öka återvinningen och minska nedskräpningen genom att uppmuntra elever att lägga rätt sak på rätt plats.

Kampanjen är ett samarbete mellan Stiftelsen Håll Sverige Rent, Förpacknings- och Tidningsinsamlingens materialbolag Returkartong, Plastkretsen, Metallkretsen, Pressretur och 35 kommuner i landet. Mer information finns på www.hsr.se

Åsa Pihl, Returkartong/Metallkretsen, 08-566 144 21

Nellie Nyberg och Anton Ågren, klass 4a, Lindvallaskolan, Höör får förstapriset av Håll Sverige Rents ekorre Max

NY ÅTERVINNINGSCENTRAL I STOCKHOLM

Under lång tid har det inte funnits tillräckligt med återvinningssentraler (ÅVC) i Stockholm. Fram till nyligen fanns endast tre ÅVC i hela Stockholms stad. Vi på FTI anser att bristen på ÅVC är en av de avgörande orsakerna till den nedskräpning som förekommer i Stockholm. Vi har vid ett flertal tillfällen framfört önskemål till Stockholms stad om att utöka antalet ÅVC, så att invånarna får bättre möjligheter att lämna sina grovsopor på rätt plats.

Nu har Renhållningsförvaltningen inom Stockholms stad inlett arbetet med att förbättra servicen till sina invånare. ÅVC Vanadisberget är en helt ny återvinningssentral för de boende i Stockholms innerstad. Den ligger i Vanadisberget på Cedersdalsgatan på Norrmalm och där kan hushållen i Stockholm lämna sitt grovavfall, elavfall och farligt avfall, samt även förpackningar och tidningar.

Inom de närmaste åren planerar Renhållningsförvaltningen att öppna ytterligare ett antal återvinningssentraler i Stockholm.

John Strand, vd, FTI, tel 08-566 144 12

KAPSYLJAKTEN 2005 AVGJORD

Vinnare i Kapsyljakten 2005 blev klass 6, Ställdalens skola i Ljusnarsbergs kommun. Priset består av 50 000 kr, varav hälften ska skänkas till ett miljöprojekt och hälften användas till något som gynnar hela klassen, t ex en skolresa. Dessutom har det i varje län utsetts en länsvinnande klass. Priset för länsvinnarna är 5 000 kronor, även här skänks hälften till ett miljöprojekt. I det län där riksvinnaren hör hemma, denna gång Örebro län, utgår inte priset för länsvinnare.

Kapsyljakten vänder sig till elever på mellanstadiet, och syftar till att tidigt väcka ett intresse för återvinning av förpackningar. I årets Kapsyljakt deltog 211 skolklasser som tillsammans samlade in drygt 42 ton kapsyler. Sedan starten 1995 har landets mellanstadieelever samlat totalt 477 ton kapsyler.

Thord Görling, vd, Metallkretsen, tel 08-566 144 61

NU FINNS 6 000 ÅTERVINNINGSTATIONER

Vi har nu 6 000 återvinningsstationer i landet med behållare för minst tre av de fem materialslag vi samlar in. Det innebär en station per 1 500 invånare, eller en per cirka 700 hushåll, och att medianavståndet till en återvinningsstation är cirka 400 meter. Härutöver finns cirka 1 500 platser med ensamt stående behållare för tidningar eller glas.

Antalet stationer per hushåll kan variera kraftigt mellan olika kommuner och stadsdelar. Det kan främst bero på brist på lämpliga uppställningsplatser eller på att fastighetsnära insamlingssystem etablerats vilket minskar behovet av återvinningsstationer i berörda områden. Idag har cirka en miljon hushåll, eller 45 procent av de boende i flerbostadshus, fastighetsnära insamling ordnad i fastigheten eller på gården. Andelen hushåll i landet med tillgång till denna service förväntas öka. För ett stort antal småhus, framför allt i Stockholms län, sker dessutom tidningshämtning vid tomtgränsen.

Vi planerar att öppna nya återvinningsstationer i underförsörjda områden, exempelvis i Stockholms stad där ambitionen är att hitta lägen för 100 nya stationer. Det pågår också ett successivt byte till större och bättre behållare för att öka insamlingskapaciteten och höja kvaliteten. Det sker bland annat i Göteborg där flertalet stationer ska få dubbelt så stora behållare de närmaste åren.

Åsa Sohlén, informationsansvarig, FTI, tel 08-566 144 07

ÅTERVINNINGSTATION? SOPSTATION? ÅTERVINNINGSCENTRAL?

Våra återvinningsstationer för förpackningar och tidningar förväxlas ofta i massmedia med kommunernas återvinningscentraler för grovsopor och annat avfall, vilket skapar förvirring hos många. Återvinningsstationerna kallas också ofta för sopstationer i tidningarna, vilket vilseleder folk med resultat att hushållsavfall ibland av misstag lämnas där.

Det som komplicerar frågan ytterligare är att landets kommuner inte har enats om en enhetlig benämning på vad som är återvinningscentral respektive återvinningsstation. Men, den absoluta majoriteten av landets kommuner följer samma definition som vi gör.

Däremot är vi helt eniga med landets kommuner om att varken återvinningscentral eller återvinningsstation någonsin ska kallas sopstation.

Vi försöker nu klara ut skillnaderna i våra kontakter med journalister och ber dem att inte kalla återvinningsstationerna för sopstationer. Vi vill också be er som arbetar med återvinning och som har kontakter med massmedia och allmänheten att hjälpa till med detta. Tack på förhand!

Åsa Sohlén, informationsansvarig, FTI, tel 08-566 144 07

Återvinningsstation i Göteborg.

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen ägs av materialbolagen Plastkretsen, Returkartong, Metallkretsen och Pressretur. Svensk GlasÅtervinning har, genom ett avtalat samarbete, en plats i FTI:s styrelse och deltar i bolagets utformning.

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen är de fem ovanstående materialbolagens samarbetsorgan med uppdrag att fokusera på dagliga och gemensamma frågor gällande skötsel och drift av återvinningsstationer, genomföra samråd med kommunerna, bekämpa nedskräpningen samt att upphandla och övervaka städnings- och samordningsfunktioner.

Nyhetsbrevet

FTI INFO ges ut två gånger per år.
Redaktör: Åsa Sohlén
Kostnadsfri prenumeration: Skicka en e-post till info@ftiab.se, meddela om du önskar få brevet digitalt eller tryckt.

Kontakt

Adress: Box 712, 101 33 Stockholm
Tel: 08-566 144 00, Fax: 08-566 144 40, E-post: info@ftiab.se

Mer information

www.ftiab.se
Kundtjänst tel: 0200-88 03 11